- ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ምእመናንን ሲያናውጡ የጌታችንና የመድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስን ወንጌል ሊያጣምሙ የሚወዱ መናፍቃን መኖራቸውን ገልጾ «... ነገር ግን እኛ ብንሆን ወይንም ከሰማይ መልአክ ከሰበክንላችሁ ወንጌል የሚለይ ወንጌል ቢሰብክላችሁ የተረገመ ይሁን። አስቀድሜ እንዳልሁ እንዲሁ አሁን ሁለተኛ እላለሁ ከተቀበላችሁት የተለየውን ማንም ቢሰብክላችሁ የተረገመ ይሁን» እንዳለው /ገላ. 1፥6-9፤ 1ቆሮ. 16፥22/ ለቅዱሳን አንድ ጊዜ ከተሰጠች አንዲት ሃይማኖታችን /ይሁዳ 1፥3 ኤፌ. 4፥5/ የተለየ ወንጌልን ማንም ልሰብካችሁ ቢል ፈጽሞ ልናደምጠው አይገባም።
- ስለዚህ ጌታችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስና ሐዋርያቱ ከመናፍቃን እንድንጠበቅና እንድንጠነቀቅ እንዳስተማሩን /ማቴ. 7፥15-20፣ 24፥11-24፣ ሮሜ. 16፥17-20 ፊሊጵ. 3፥18-19፣ ቆላ. 2፥4/ ራሳችንንና ቤተሰባችንን ከመናፍቃን እንክርዳድ ትምህርት ለመጠበቅ ስለ ሃይማኖታችን መማር ማወቅና መረዳት ይኖርብናል። ሐዋርያው ቅዱስ ጴጥሮስ የሃይማኖታችሁን ነገር ለሚጠይቋችሁ መልስ ለመስጠት ትችሉ ዘንድ አንቀጽ አውጥታችሁ መጽሐፍት እልባት አልባችሁ ተዘጋጅታችሁ ኑሩ እንዳለው /1ጴጥ3:15/ ቅዱስ ጳውሎስም ከሃይማኖት ውጪ ወዳሉ ሰዎች <u>በምትሄዱበት</u> ጊዜ ይህንን ቢሉን ይህን እንመልሳለን ብላችሁ ሂዱ እንዳለው /ቆላ. 4:5-6/ ዘወትር ተዘጋጅተን በወንጌል ታጥቀን መኖር ይገባናል።

<u>ምሥጢረ ጥምቀት</u>

<u>ጥምቀት</u>፤ «ኣጥመቀ /አጠመቀ/» ካለው የግእዝ ግሥ የተገኘ ሲሆን መነከር፣ መጥለቅ፣ መደፈቅ፣ በውሃ ውስጥ በስመ ሥላሴ መዘፈቅ ማለት ነው።

ጥምቀት የሥላሴ ልጅነት የሚሰጥበትና የኃጢአት ሥርየት የሚገኝበት ምሥጢር ነው።

<u>የጥምቀት አስፈላጊነት /ጥቅም/</u>

- በጥምቀት እንድናለን፤ ማር. 16:16። በጥምቀት ከውሃና ከመንፈስ ቅዱስ ዳግመኛ እንወለዳለን። የመጀመሪያው ሥጋዊ ልደት ነው። ሁለተኛው ደግሞ በጥምቀት የሚገኘው መንፈሳዊ ልደት ነው። ዮሐ. 3:3፣ ቲቶ. 3:5፣ ኤፌ. 5:26።
- በጥምቀት የኃጢአት ሥርየት ይገኛል። የሐዋ. 2:38፣ 1ኛቆሮ 6:11።
- በጥምቀት ከክርስቶስ ጋር አብረን እንሞታለን፤ ከእርሱም ጋር እንነሳለን። ሮሜ 6:8፣ ሮሜ 6:3-4።
- በጥምቀት ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር አንድ እንሆናለን። ገላ.3:27።
- በጥምቀት የቤተክርስቲያን አባል እንሆናለን። ቆላ. 2:11-13።

<u>የጥምቀት ምሳሌ በብሉይ ኪዳን</u>

- ኖኅና ቤተሰቡ በመርከብ ከጥፋት ውሃ መዳናቸው የጥምቀት ምሳሌ ነው። ዘፍ. 8:18፣ 1ኛ ጴጥ. 3:20-21።

- የእሥራኤል ባሕረ ኤርትራን ማቋረጥ የጥምቀት ምሳሌ ነው:: 1ኛቆሮ. 10:1-2::
- ግዝረት የእግዚአብሔር ሕዝብ መለያ ምልክት ነበር:: ዘፍ. 17:14፣ ዮሐ. 3:3-6፣ ግዝረት ሲመጣ ላለው ለጥምቀት ምሳሌ መሆኑን መጽሐፍ ቅዱስ ያስረዳል:: ቆላ. 2:10-11:: ከዚህ በተጨማሪ ሌሎች የጥምቀት ምሳሌዎችን የክርስቶስ ጥምቀት በሚለው ርዕስ ስር እንመለከታቸዋለን::

የጥምቀት አመሠራረት

የምሥጢረ ጥምቀት መሥራች ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው:: ጌታችን ምሥጢረ ጥምቀትን የመሠረተው በሥራ በማሳየት በቃል በማዘዝ ነው:: ማቴ. 3:13-27፣ ማር. 1:9-11፣ ሉቃስ 3:21-22፣ ዮሐ. 1:31-34::

የክርስቶስ ጥምቀት

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለምን ተጠመቀ?

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በዮሐንስ እጅ በባሕረ ዮርዳኖስ የተጠመቀው እንደአይሁድ ሥርዓት ለመንጻት፣ እንደዮሐንስ ጥምቀት ከኃጢአት ለመንጻት አይደለም::

- ለአብነት፤ እርሱ ተጠምቆ እናንተም ተጠመቁ ለማለት አርአያ ለመሆን:: ዮሐ. 13:12-19::
- በብሉይ ኪዳንም ተሰውሮ የነበረውን አንድነትና ሦስትነት ለመግለጥ:: ማቴ. 3:16-17::
- ጠላት ዲያብሎስ በዮርዳኖስ የጣለውን የዕዳ ደብዳቤያችንን ለመደምሰስ:: ቆላ. 2:14-15::
- የኛን ጥምቀት ለመባረክና ለመቀደስ::

ጌታችን ለምን በ30 ዘመኑ ተጠመቀ?

- በኦሪት ሕግ መሠረት ለክህነት አገልግሎት መመረጥ የሚቻለው በ30 ዘመን እንደነበር ሁሉ እርሱም የሊቀ ካህናቱን ተግባር፣ የመምህርነቱን ሥራ፣ የአዳኝነቱን ሥራ በ30 ዘመኑ በጥምቀት ጀመረ:: ዘኍ. 4:23፣ ዘኍ. 4:1-3፣ 46:48::
- አዳም በ30 ዘመን ያጣውን ልጅነት ለማስመለስ
- ሥልጣነ ክህነት /ቅስና/ በ30 ዘመን እንደሚሰጥ ለማጽናት

ጌታችን ለምን በዮርዳኖስ ተጠመቀ?

- አስቀድሞ የተነገረው ትንቢት ይፈጸም ዘንድ:: መዝ. 113:3-7::
- የተመሰለውን ምሳሌ አማናዊ /እውነተኛ/ ለማድረግ:: ይኸውም አብርሃም ነገሥታ ኮሎዶጎምርን ድል አድርጎ ዮርዳኖስን ተሻግሮ መልከጼዴቅን አግኝቶ ኅብስተ አኮቴት ጽዋና በረከት ማግኘቱ:: ማቴ. 14:17፣ ዕብ. 7:1-10::
- እሥራኤል ዮርዳኖስን ተሻግረው ምድረ ርስት ለመግባታቸው:: ኢያሱ 3:14-17፣ 4:15-18::
- ኤልያስ ዮርዳኖስን ተሻግሮ ወደ ብሔረ ሕያዋን ማረጉ:: 2ነገ. 2:8-14::
- ንዕማን በዮርዳኖስ ወንዝ ተጠምቆ ከለምጹ መፈወሱ:: 2ነገ. 5:14::

- ኢዮብ በዮርዳኖስ ወንዝ ተጠምቆ ከደዌ መዳኑ::
- በዮርዳኖስ የተጣለው የዕዳ ደብዳቤያችንን ይቀድልን ዘንድ:: ቆላ. 2:14::

ጌታችን ለምን በውሃ ተጠመቀ?

ጌታችን የሁሉ ፈጣሪ ሲሆን በማር፣ በወተት ወይም በሌላ ፈሳሽ ሳይጠቀም በውሃ የተጠመቀበት ምክንያት ነበረው:: ምክንያቶቹም የሚከተሉት ናቸው::

- ➢ ሰዎች ውሃ ለመዓት እንጂ ለምህረት አልተፈጠረም ይሉ ነበርና ለምህረት እንደተፈጠረ ለማጠየቅ፣
- ➢ ውሃ በሁሉም ቦታ ለሁሉ ሰው ይገኛል፤ ጥምቀትም ለመላው የሰው ዘር የሰጠ ነው::
- ➢ ውሃ በአትክልት ላይ ቢያፈሱት ያለመልማል፤ እናንተም በውሃ ብትጠመቁ ልምላሜ ሥጋና ነፍስን ታገኛላችሁ ሲል ነው::
- ➢ ውሃ እድፍን ያነፃል፤ በውሃ ስንጠመቅም የነፍስን ንጽሕና እንደምናገኝ ለማጠየቅ ነው::
- ➢ ውሃ መልክን ያሳያል፤ እንዲሁም በጥምቀት የሥላሴን ምሥጢር በዓይነ ሕሊናችን እናያለን ሲል ነው::
- ➢ ውሃ እሳትን ያጠፋል እናንተም ብትጠመቁ ከገሃነመ እሳት ትድናላችሁ ሲል ነው::
- ➢ ውሃ የሕይወት ምልክት ነው:: ዘፍ. 2፣ ዮሐ. 1:14፣ መዝ. 1:3፣ ራዕይ 21:6፣ ራዕይ 22:1፣ ዕብ. 10:22
- ➢ በነብዩ ሕዝቅኤል የነገረው ትንቢት ይፈጸም ዘንድ:: ሕዝ. 3:6-25::

የክርስቲያኖች ጥምቀት

ሰው ከውሃና ከመንፈስ ቅዱስ ካልተወለደ የእግዚአብሔርን መንግሥት አይወርስም እንደተባለ የእግዚአብሔርን መንግሥት ለመውረስ እምነታችንን ለማጽናት ከሥላሴ ልጅነት ለማግኘ ት ከማኅፀነ ዮርዳኖስ ከአብራከ መንፈስ ቅዱስ በጥምቀት እንወለዳለን:: ዮሐ. 3:5፣ ማቴ. 28:19::

ጥምቀት የሚፈጸመው በቅድሚያ ቤተክርስቲያን በከበረ /በተጸለየበት/ ውሃ በአብ፣ በወልድ፣ በመንፈስ ቅዱስ ስም አጥማቂው በተገኘበት በራስ ጠጉር እስከ እግር ጥፍር በመነከር ነው:: ሮሜ. 8:12:: በአጠቃላይ ለጥምቀት አስፈላጊ ነገሮች የምንላቸው የሚከተሉት ናቸው::

- ❖ የተጠማቂው ሃይማኖት:: ማር. 16:16፣ የሐዋ. 2:37፣ 8:37::
- ❖ አጥማቂው ካህን፤ ማጥመቅ የሚገባቸው ካህናት ብቻ ናቸው:: ማቴ. 28:19::
- ❖ በውሃ መጠመቅ:: ዮሐ. 3:5፣ የሐዋ. 8:38፣ ኤፌ. 5:26፣ ሕዝ. 36:25
- ❖ በሥላሴ ስም መጠመቅ:: ማቴ. 28:19::

ለጥምቀት የተወሰነ ዕድሜ

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን ለጥምቀት የተወሰነ የዕድሜ ገደብ የለም:: ነገር ግን ወንድ ልጅ በተወለደ በ40 ቀን ሴት ልጅ በተወለደች በ80 ቀን ታጠምቃለች:: ሕፃናት እንዲጠመቁ የሚደረገው መጽሐፍ ቅዱስን መሠረት በማድረግ ነው::

⇒ አዳምና ሔዋን በተፈጠሩ አዳም በ40፣ ሔዋን በ80 ቀናቸው ወደ ገነት ገብተዋልና። ኩፋሌ 4፥9።
⇒ ለጥምቀት ምሳሌ የሆነው ግዝረት ይፈጸም የነበረው ለሕፃናት ነበር። ሉቃስ 2፥21፤ ዘፍ. 17፥12።
⇒ ተስፋ ድኅነት የተሰጠው ለሽማግሌዎች /ጎልማሶች/ ብቻ ሳይሆን ለሕፃናትም በመሆኑ ሕፃናትን ለእግዚአብሔር መንግሥት ለማዘጋጀት ታጠምቃለች። ዮሐ. 3፥5።
⇒ እግዚአብሔር ፀጋውን ለሕፃናትም አልነፈገም። ለምሳሌ እግዚአብሔር አምላክ ነቢዩ ኤርምያስንና መጥምቁ ዮሐንስን በእናታቸው ማኅፀን ሳሉ ፀጋውን አድሏቸው ነበር። ኤር. 1፥4-6፣ ሉቃስ 1፥15።
→ በወላጆቻቸው እምነት ሕፃናት መጠመቃቸውን መጽሐፍ ቅዱስ ያስረዳናል።
⇒ ቅዱስ ጳውሎስ እስጢፋኖስን ልድያንና የወኅኒ ቤት ዘበኛን ከነቤተሰቦቻቸው አጥምቋል። የሐዋ. ሥራ 16፥15፣ 3፥31-33፣ 1ኛቆሮ. 1፥16።

ጥምቀት አንዲት ናት

ጥምቀት በወራጅ ውሃ ብትፈጸም፣ በፈሳሽ ውሃ ብትፈጸም፣ በገንዳ ውሃ ብትፈጸም፣ በሊቀጳጳስ፣ በኤጲስ ቆጶስ፣ በቄስ እጅ ብትደረግ አንዲት ናት። ኤፌ. 4፥5። ጥምቀት የማይደገምበት አንድ ብቻ የሆነበት ምክንያት አለው። ይኸውም፤

- በሥጋዊ ወላጆቻችን በሥጋ የምንወለደው አንድ ጊዜ ብቻ እንደሆነ ሁሉ ከመንፈሳዊ አባታችን የምንወለደው መንፈሳዊ ልደታችንም አንድ ጊዜ ብቻ ስለሆነና ስለማይደገም። ዮሐ. 3፥6-8።
- የጥምቀት ምሳሌ የሆነው ግዝረት አንድ ጊዜ ብቻ እንደሚፈጸም ጥምቀትም አንድ ጊዜ ብቻ ይፈጸማል። ቆላ. 2፥11-13።
- ከጌታ ሞትና ትንሣኤ ተሳታፊ የምንሆንበት ምስጢር በመሆኑ ጌታም የሞተውና የተነሳው አንድ ጊዜ ብቻ ነውና። ቆላ. 2፥12፣ ሮሜ. 6፥3-4።

ማ ጠ ቃ ለ ያ

ጥምቀት ሰው በአብ፣ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም በውሃ ሦስት ጊዜ ጠልቆ ዳግመኛ ተወልዶ የቤተክርስቲያን ወገን ለመሆን የሚችልበት ምሥጢር ነው። ማቴ. 28፥19። ወደ ቤተክርስቲያንና መንግሥተ ሰማያት መግቢያ በር ነው። ዮሐ. 3፥6። ጥምቀት አትደገምም፤ አትከለስም። ኤፌ. 4፥5።

ምሥጢረ ቁርባን

ቁርባን፤ ቁርባን የሚለው ቃል የሱርስት ሲሆን በቁሙ መንፈሳዊ አምኃ፣ መሥዋእት፣ መባዕ፣ ለአምላክ የሚቀርብ፣ የሚሰጥ ገንዘብ ማለት ነው።

ምሥጢረ ቁርባን ማለት ካህኑ ኅብስቱን በዓሕል ወይኑን በጽዋዕ አድርጎ በጸሎተ ቅዳሴው በባረከው ጊዜ ኅብስቱ ተለውጦ ሥጋ መለኮት፣ ወይኑ ተለውጦ ደመ መለኮት የሚሆንበትና እኛም የዘለዓለም ሕይወት ለማግኘት ይህንን የክርስቶስ ሥጋና ደም የምንቀበልበት ዐቢይ ምሥጢር ነው።

የምሥጢረ ቁርባን ምሳሌ በብሉይ ኪዳን

✤ ካህኑ የሰላም ንጉሥ መልከጼዴቅ፣ አብርሃም ነገሥት ከሉዶጎሞርንና ከእርሱ ጋር የነበሩትን ነገሥታት ድል ነስቶ ሲመለስ ይዞ የተቀበለው ጽዋና ሕብስት። ዘፍ. 14፥18-20፣ ዕብ. 5፥6-10፣ ዕብ. 7፥1፣ 3፥7።